UUTISET

Yritämme maksaa vakaata ja Euroopan korkeinta hintaa. Se on meidän homma. Tilojen tehtäväksi jää yrittää painaa kustannukset tämän hinnan alle. **TOIMITUSJOHTAJA PEKKA LAAKSONEN, VALIO**

PÄIVÄN PUNKTI

Keski-suurta

Suomalainen politiikka alkaa olla keskisuurta. Kunnallisvaalien tulos voi olla se, että Suomessa ei ole enää yhtään suurta puoluetta. Sen sijaan on neljä vähän isompaa ja kaksi vähän pienempää sekä joukko ihan pieniä.

Gallupien mukaan kokoomuksen johtoasema on sulanut. Kokoomuksessakaan ei ole enää kivaa. Puolue on paistatellut lähes 25 prosentin tasolla. Nyt gallupit ovat lupaamassa noin 20 prosentin äänisaalista.

Demareissa on iloittu siitä, että se on päässyt kokoomuksen kanssa tasoihin. Todellisuudessa Suomessa ei koskaan ole ollut niin pientä demaripuolueetta kuin nyt. Nykyinen SDP on vain kalpea kopio siitä, mikä puolue oli voimansa päivinä. SDP näyttää isolta, koska kokoomus on nyt niin pieni.

Vielä pienempi on vanha mahtipuolue keskusta. Keskusta ei vieläkään ole selvinnyt siitä mätkystä, minkä se sai eduskuntavaaleissa. Hallitus on tarjonnut opposition käteen kaikki vaaliteemat kuntien pakkoliitoksista vanhuspalvelulakiin, mutta nekään eivät ole saaneet vielä keskustan konetta käyntiin. Keskustassa on totinen työ edessä, jos puolue meinaa ajaa kokoomuksen ja SDP:n kiinni vaaleihin mennessä.

Vaalien varma voittaja on jälleen perussuomalaiset. Tämä johtuu jo matematiikasta, persut saivat edellisissä kunnallisvaaleissa vain runsaat viisi prosenttia äänistä. Jos Soini saa nyt 10 prosenttia, tulee tuplavoitto, jos 15, on kyseessä tuplajättipotti.

Perussuomalaisilla ei viimeksi ollut ehdokkaita kuin osassa kuntia, nyt on lähes kaikissa. Puolue menestyy lisäksi hyvin suurissa kaupungeissa, mikä nostaa sen valtakunnallista äänimäärää. Maaseudulla se vie paikkoja keskustalta.

Vihreät ja vasemmistoliitto ovat samalla tasolla ja myös kilpailevat keskenään. Ei ole poissuljettua, että vasemmistoliitto etenisi vähän. Sen sijaan herraskaistuneet vihreät polkevat paikallaan, puolue on jo ammentanut tyhjiin city-vihreyden ideologian.

Maailma tietysti edelleen pelastuu, kun kunnon cityvihreät saavat asua kerrostaloissa, mennä töihin raitiovaunulla ja lennähtää hiilijalanjälkiään pakoon Thaimaahan. Se ei välttämättä riitä kunnallispoliittiseksi sanomaksi.

Vasemmistoliitto on lähempänä tavallista köyhää kansaa kuin vihreät. Kysymys on vain siitä, lähteekö tämä kansa paskaduuneistaan uurnille.

LAURI KONTRO on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.
lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Venäjän markkinaimu paikkaa Valion kotimaan kaupan hiipumista

Toimitusjohtaja Pekka Laaksosen mukaan naapurimaat pitävät Valion kasvua yllä, vaikka suomalaisten ostovoima heikkenee.

MARITA WAENERBERG

Pekka Laaksonen esittelee mielellään 42-päistä lypsykarjaa työhuoneensa seinällä. Piirrokset ovat helsinkiläisen ala-asteen oppilaiden käsialaa.

Talouskriisi alkaa jo tuntua kuluttajien kauppakoreissa.

Edullisempi vaihtoehto valitaan useammin kuin viime vuonna, eikä luomun suosio enää kasva entiseen malliin, Valion toimitusjohtaja **Pekka Laaksonen** kertoo.

Menestykseen vaikuttavat olennaisesti rikkaat naapurimaat, Ruotsi ja Venäjä. Niissä kalliiden lisäarvotuotteiden menekki kasvaa, vaikka se Suomessa supistuu.

”Suomalaisten ostovoima ei riitä suomalaisen työn ostamiseen.”

Ruotsiin viety maitolitra on tällä hetkellä Valiolle tuottoisampi kuin Suomessa myyty. Länsinaapuriin viedään etenkin laktoosittomia tuotteita ja jugurtteja.

Venäläiset ostavat kalliita tuotteita

Valion myynti Venäjälle on kasvanut viime vuodet jatkuvasti kaksinumeroisin luvuin, välillä lähes 20 prosenttia vuodessa.

Korkeat tullimaksut syövät yhä Venäjän kaupan kannattavuutta, mutta tilanne on Laaksosen mukaan kehittynyt positiiviseen suuntaan.

”Kulutus painottuu nykyisin selvästi kalliisiin tuotteisiin halvan voin sijaan.”

Esimerkiksi Oltermannia ja tuoretuotteita myydään Venäjällä runsaasti.

Laaksonen uskoo, että naapurimaiden merkitys Valiolle kasvaa jatkuvasti.

”Kotimaan ostovoiman heikentyessä sitä on löydettävä muualta. Jonain päivänä myymme enemmän Venäjällä kuin Suomessa”, johtaja ennustaa.

Toistaiseksi Suomen osuus myynnistä on kolme kertaa suurempi kuin Venäjän.

Monta merkkiä epävarmuudesta

Laaksosen mukaan suomalaisten köyhtyminen näkyy huolestuttavasti viime vuosien vaihtotaseista.

”Vuoden 2004 yhdeksän miljardin ylijäämästä on valuttu viime vuoden negatiiviseen vaihtotaseeseen.”

Ostovoiman heikkeneminen näkyy myös kauppojen omien tuotemerkkien valikoiman suurentumisena.

Yksi merkki ostovoiman heikkenemisestä on myös luomun kysynnän kasvun taittuminen.

”Hinta nousi, kun tarjontaa oli vähän kysyntään nähden. Nousun jälkeen kasvu on ollut vaatimatonta.”

Samoin on käynyt Ruotsissa.

Laaksonen uskoo, että osa suomalaisista pitää kotimaisten tavanomaisten ja luomumaitotuotteiden eroa niin pienenä, ettei luomusta maksaminen kannata.

”Taloudellinen epävarmuus sivuuttaa usein jalot ajatukset.”

Tuotekehitys kulkee omaa tietään

Valion tuotekehitykseen talouden epävarmuus ei vaikuta.

”Me teemme omaa juttua ja tuomme markkinoille uutuuksia koko ajan.”

Laaksonen korostaa, että olennaisinta on kehittää tuotteita, joiden kautta maitolitrasta saa parhaan mahdollisen tuoton.

Mainontaan ja markkinointiin satsataan kuluttajien ostovoiman heikentyessä tavallista enemmän. Valiolla se tarkoittaa muun muassa suomalaisuuden korostamista.

”On surullista nähdä, että kulutus suuntautuu yhä enemmän ulkomaisiin tuotteisiin.”

Laaksonen viittaa etenkin juustoihin, joista jo lähes puolet tulee ulkomailta.

Vääristetty perushinta syönyt markkinaosuutta

Valio on runsaassa parissa vuodessa menettänyt huomattavasti perusmaitojen markkinaosuuttaan etenkin Etelä-Suomen kauppojen maitohyllyissä.

Laaksosen mukaan muutos on suora seuraus Kilpailuviraston toimista. Tutkiessaan, polkeeko Valio hintoja, virasto on estänyt Valion osallistumisen hintakilpailuun.

”Perusmaidon hintaa pidetään kilpailua rajoittamalla keinotekoisesti liian korkealla. Vähittäishinta on lähes kaksinkertainen verrattuna esimerkiksi Saksaan. Kuluttajat maksavat tästä ison laskun.”

Muille toimijoille hintakilpailu on sallittu, joten esimerkiksi Ruotsista tuotua maitoa myydään selvästi Valio-maitoa edullisemmin. Valion maitojen osuus Etelä-Suomessa on enää noin kolmannes.

Pienin pohjoisen EU:n isoista meijereistä

Rajoittaessaan suurimman suomalaisen meijeritoimijan osallistumista hintakilpailuun Kilpailuvirasto on samalla tehnyt tilaa huomattavasti suuremmille toimijoille.

Laaksonen huomauttaa, että esimerkiksi Arlan liikevaihto on Valioon nähden nelinkertainen.

Aivan toisessa suuruusluokassa taas liikkuvat muun muassa Nestlé ja Unilever, jotka myös toimivat Suomen meijerituotemarkkinoilla.

”Mittasuhde on vääristynyt.”

Muut suomalaiset meijeritoimijat jäävät tuhannesosiin Valion liikevaihdosta.

TERHI TORIKKA

Valio on pienin pohjoisen EU:n aktiivisista meijeritoimijoista

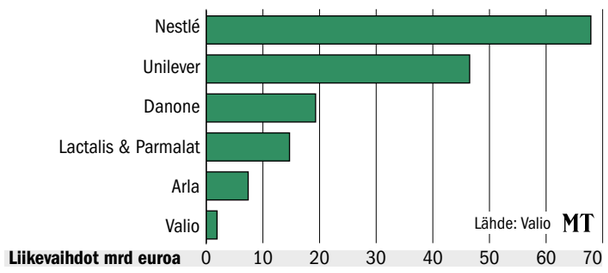

KESÄPÄÄTTÄJÄ

Maidon suurkuluttaja

Valion toimitusjohtaja **Pekka Laaksonen** tunnustaa, että on käynyt navetassa vasta nykyisen työnsä puitteissa.

”Olen Helsingistä kotoisin, eikä sukulaisillakaan ole ollut maatiloja.”

Maidontuotanto käytännössä on johtajalle yhä melko vierasta, mutta maitotuotteiden suurkuluttaja Laaksonen sanoo olleensa aina.

Lapsuuteen kuului punainen maito, 70-lukuun sininen ja 80-luvulta alkoi rasvattoman maidon käyttö. Pari viime vuotta Laaksonen on juonut Plus-maitoa.

”Syön paljon jugurtteja ja rahkaa. Ennen Valiota en juuri käyttänyt juustoja, mutta nyt olen kiinnostunut myös niistä.”

Suosikkituotteekseen hän nimeää voimakkaan, sveitsiläistyyppisen Alppikreivi-juuston.

Kesälomansa Valion päämies on jo 1990-luvulta viettänyt kesämökillään Puumalassa, Saimaan rannalla. Niin tänäkin kesänä.

”Siellä ei harrasteta, vaan levätään ja puuhaillaan.”

TERHI TORIKKA

Rehujen kallistumisella ei ole suoraa yhteyttä tuottajahintaan

Ennusteet rehujen hinnan noususta herättävät huolta, mutta niillä ei ole suoraa vaikutusta maidon tuottajahintaan.

”Se, että kustannukset tilalla nousevat, ei ole suoraassa yhteydessä siihen, mitä kuluttaja on valmis maksamaan esimerkiksi Oivariinista”, toteaa Valion toimitusjohtaja **Pekka Laaksonen**.

Maidon tilityshinnan määrää se, mitä kuluttajat Valion tuotteista maksavat.

Jos hintoja nostetaan liikaa, kuluttajat ostavat entistä enemmän halvempia ulkomaalaisia tuotteita, Laaksonen arvioi.

» Arvo muodostuu jalostusasastetta nostamalla.«
PEKKA LAAKSONEN

Johtaja lupaa kuitenkin, että Valion tuottajat voivat olla varmoja että markkinoilta otetaan jokainen sentti, mikä sieltä saadaan.

”Varmasti emme myöskään laske tuottajahintaa, jos kustannukset joskus alenevat”, Laaksonen sanoo.

Mikäli maidon tuotanto kovan kustannuspaineen vuoksi vähenisi, vähenisi Valion huonoimmin kannattavien tuotteiden myynti vastaavasti. Tämä nostaisi tilityshintaa.

Olennainen kysymys on Laaksosen mukaan se, kuinka paljon muuta maitoa arvokkaampaa suomalaisten tuottajien maito voi olla?

Tällä hetkellä ero EU:n keskihintaan on 40 prosenttia Valion hyväksi.

”Hinta on aina seuraus kysynnän ja tarjonnan tasapainosta. Arvo muodostuu jalostusastetta nostamalla. Vain markkinoilta saatavaa maidon arvoa vastaan suomalainen maitotila voi arvioida, kannattaako maitoa tuottaa vai ei.”

Laaksosen mukaan yritystoiminnan luonteeseen kuuluu, että kustannukset välillä nousevat ja välillä laskevat.

”Yritämme maksaa vakaata ja Euroopan korkeinta hintaa. Se on meidän homma. Tilojen tehtäväksi jää yrittää painaa kustannukset tämän hinnan alle.”

TERHI TORIKKA

Kaksi lasta kuoli viikonloppuna vahingonlaukauksiin Pohjois-Savossa

Pohjois-Savossa sattui viikonloppuna kaksi toisistaan riippumatonta lapsen kuolemaan johtanutta vahingonlaukausta, toinen Vesannossa ja toinen Vehmersalmella.

Vehmersalmella 11-vuotias poika sai lauantaina osuman vartaloonsa, kun pienoiskiväärі laukesi vahingossa.

Poika menehtyi sairaalassa lauantain ja sunnuntain välisenä yönä, Pohjois-Savon poliisilaitoksesta kerrotaan.

Menehtynyt poika oli poliisin mukaan ulkopaikkakuntalainen. Onnettomuus sattui kesäpaikalla.

Perjantai-iltana Vesannolla viisivuotias lapsi sai surmansa, kun kaksi lasta käsitteli yksityisasunnossa asetta kohtalokkain seurauksin.

Poliisin mukaan tällä hetkellä on tärkeintä keskittyä perheiden kriisiapuun. Asianosaisia kuulustellaan ensi viikolla.

MT

Maakuntien herkut houkuttelivat

Maakuntien lähi- ja luomuruokaa esitellyt Herkkujen Suomi ja kotimaisten oluiden Syystober-tapahtumakokonaisuus houkuttelivat Helsingin Rautatientorille kahden ja puolen päivän aikana 23.–25.8. yhteensä 60 080 kävijää. Suosituimmat elintarvikkeet loppuivat ennen tapahtuman päättymistä.

Herkkujen Suomen ja Syystoberin yhteydessä järjestettiin ensimmäistä kertaa myös ammattitapahtuma kaupan, ravintoloiden ja julkisten ruokapalveluiden sisäänostajille.

Herkkujen Suomessa oli mukana 150 ruokayrittäjää kaikista Manner-Suomen maakunnista. Syystoberissa oli esillä kymmenittäin kotimaisia oluita.

Herkkujen Suomi järjestettiin yhdessä Syystoberin kanssa ensimmäisen kerran vuosi sitten, jolloin tapahtumakokonaisuus keräsi 56 000 kävijää. Yhteistapahtuma on tarkoitus järjestää myös ensi vuonna. **MT**